

[Pelle Voigt]

Vi kan og bør ikke på dette område sætte os ved siden af den internationale udvikling, som er i gang, men snarere gå ind i den og sætte os i spidsen for den, da det er meget let for os, og da det ikke koster os noget.

Derfor vil jeg bede socialdemokratiets ordfører om mere klart, end i hvert fald jeg opfattede hans første indlæg, hvor han var meget positiv over for forslaget, om at redegøre for socialdemokratiets holdning til en regional ordning.

Jeg forstod på hr. Lasse Budtz' indlæg, at man havde den opfattelse i socialdemokratiet, at spørgsmålet om en C-våbenfri zone i Norden var noget, der tidsmæssigt lå længere ude i horisonten end en atomvåbenfri zone, og det fatter jeg ganske enkelt ikke, hvis det var det, der var synspunktet, og jeg håber, jeg har misforstået det. For hvor den C-våbenfri zone enkelt og hurtigt kan etableres, hvis der opnås enighed mellem de nordiske lande, uden at det betyder brud med nogen allianceforpligtelser for NATO-landenes vedkommende, uden at det betyder reelle statusændringer i noget nordisk lands sikkerhedspolitik, så er spørgsmålet om en atomvåbenfri zone jo klart langt mere kompliceret og noget, der vil tage længere tid.

Derfor ville det – og det fremgår jo også af bemærkningerne til forslaget – efter vores opfattelse være langt klogere at starte dér, hvor vi kunne blive enige, og hvor jeg er helt overbevist om at regeringen også med en smule tilskyndelse fra et folketingsflertal ville tilslutte sig en sådan politik, hvis vi kunne enes om det. Dette, at man fik etableret en sådan C-våbenfri zone, ville naturligvis på mange måder give os erfaringer med regionale, tillidsskabende aftaler af denne art, som ville bane vej for og lette forhandlingerne og det nødvendige samarbejde, der kunne føre til løsning af nogle af de problemer, der er forbundet med en atomvåbenfri zone.

Derfor er det mit håb, at det flertal for principperne i forslaget, der trods alt har manifesteret sig her, også vil være i stand til under udvalgsbehandlingen at bringe forslaget til vedtagelse, sådan at regeringen mere eller mindre modstræbende – men jeg tror egentlig ikke særlig modstræbende, når det kommer til stykket – kunne gå i gang med forhandlinger om en sådan regional aftale med de øvrige nordiske lande.

Men jeg synes, det er vigtigt at få en klar melding fra socialdemokratiet, så vi kan se, hvor vi er henne i denne sag, om det er noget, der er realiteter i, og som der kan gøres noget ved, eller det ikke er det, for jeg nærer ligesom hr. Albrechtsen den bekymring, at denne sag, som burde kunne løses relativt hurtigt og enkelt, hvis den udelukkende henvises til den store sammenhæng i det særlige sikkerhedspolitiske udvalg, hvor jeg naturligvis også synes den skal drøftes, vil få samme skæbne som så mange andre sager dér, nemlig at den vil blive behandlet i lang tid – måske ikke i så lang tid, som man har behandlet spørgsmålet om kemiske våben i Europa, altså siden før første verdenskrig – men i lang tid, mens de reelle forhandlinger altså allerede er i gang i det øvrige Europa, mens socialdemokratiets søsterparti i Vesttyskland allerede har indgået en aftale tværs over zonegrænsen i en situation, hvor man har kemiske våben placeret på sit område, hvor det altså har reelle sikkerhedspolitiske konsekvenser, hvad man gør. I en sådan situation synes jeg, det ville være temmelig ufatteligt, om det danske folketings flertal og de nordiske lande ikke skulle kunne enes om at sætte sig i spidsen for en udvikling og få realiseret en C-våbenfri zone i Norden.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg synes nok, ordføreren for forslagsstillerne vender tingene lidt på hovedet og i høj grad taler om noget helt andet end det, hans eget forslag drejer sig om.

Hr. Pelle Voigt er meget forbløffet over, at vi ikke kan enes om det her, og fremstillede det nærmest, som om det eneste, man var villig til at gøre, bare var på uforpligtende vis at lægge nogle smukke synspunkter og principper frem i internationale forsamlinger. Det synes jeg ikke er nogen rimelig fremstilling af sagen, for hvad er det væsentlige i det, vi taler om her?

Det væsentlige må dog være at opnå det, hr. Pelle Voigt selv til sidst kaldte reelle nedrustningsfremskridt. Det væsentlige må være at få en global aftale; det væsentlige må være at få fjernet og forhindret brugen af kemiske våben de steder, hvor de er; det væsentlige må være at få skabt tillid dér, hvor tilliden mangler. Og så er det spørgsmålet, som jeg var inde på i mine indledende bemærk-